

PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

**Detaljna analiza u pogledu životne sredine i socijalnih pitanja:
Analiza razlika ciljeva i poboljšanja za Beogradski
hidrograđevinski projekat (Faza 2), Republika Srbija**

jun 2022. godine

Sadržaj

Spisak skraćenica	3
1. UVOD	4
A. Opis i kontekst Projekta.....	4
B. Ciljevi i obim Plana angažovanja zainteresovanih strana.....	4
2. REGULATORNI ZAHTEVI ZA ANGAŽOVANJE ZAINTERESOVANIH STRANA	5
A. Zahtevi nacionalnog zakonodavstva	5
B. Zahtevi EBRD.....	5
3. PROGRAM ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA	6
A. Uvod.....	6
B. Odgovornost za implementaciju SEP-a.....	6
C. Prethodno angažovanje zainteresovanih strana za tranšu 2.....	6
D. Dokumenti koji će biti objavljeni za tranšu 2	6
E. Identifikovane zainteresovane strane i specifični zahtevi za objavljivanje/komunikaciju.....	7
4. UPRAVLJANJE PRITUŽBAMA	9
5. PRAĆENJE I IZVEŠTAVANJE	10
Prilog 1: Obrazac za pritužbe.....	11

Spisak skraćenica

BVK	JKP Beogradski vodovod i kanalizacija
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
PIU	Jedinica za upravljanje Projektom
PR	Zahtev za realizaciju
SEP	Plan angažovanja zainteresovanih strana
WTP	Postrojenje za preradu vode

1. UVOD

A. Opis i kontekst Projekta

Evropska banka za obnovu i razvoj („EBRD“) dala je zajam za Beogradski hidrograđevinski projekat Javnom komunalnom preduzeću „Beogradski vodovod i kanalizacija“ („BVK“), koje je u vlasništvu Grada Beograda i zaduženo je za snabdevanje Grada vodom za piće. Kredit EBRD je podeljen u dve tranše:

1. Prva tranša (koja je završena) iskorišćena je za finansiranje: (i) izgradnje dva nova cevovoda za transport sirove vode iz reke Save do kompleksa za prečišćavanje vode „Makiš“ i uklanjanje viška nanosa iz prirodnog rezervoara vode, i (ii) rekonstrukcije cevovoda sirove vode dužine 4,8 km – distribucija vode iz bunara, na desnoj obali reke Save, do postrojenja za prečišćavanje vode („WTP“) Banovo Brdo.
2. **Druga tranša (predmet ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana, u daljem tekstu: „Projekat“) namenjena je za finansiranje aktivnosti u okviru kompleksa Makiš:**
 - > rekonstrukcija postojećih objekata – WTP „Jezero“ i postrojenja za predtretman, sa pripadajućim spoljnim cevovodima; i
 - > izgradnja tri nova objekta: (a) predtaložna jedinica sa recirkulacijskom pumpnom stanicom i priključnim cevovodima, (b) sekundarni zgušnjivač sa postrojenjem za tretman mulja i (c) postrojenje za prečišćavanje otpadnih i procesnih voda iz proizvodnih objekata u okviru kompleksa „Makiš“, kao i rekonstrukcija postojećih kompenzacionih rezervoara sa recirkulacijskom pumpnom stanicom.

Projekat je kategorisan kao „B“ u skladu sa EBRD-ovom Politikom u oblasti životne sredine i socijalnom politikom (2019).

B. Ciljevi i obim Plana angažovanja zainteresovanih strana

BVK je usvojio ovaj Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP) kako bi se svim zainteresovanim i pogođenim stranama jasno preneo program angažovanja zainteresovanih strana koji će se sprovoditi tokom čitavog Projektnog ciklusa.

Cilj ovog SEP-a je da poboljša i olakša donošenje odluka u vezi sa Projektom i stvori mogućnosti za aktivno uključivanje svih zainteresovanih strana na blagovremen način, kao i da pruži mogućnosti svim zainteresovanim stranama da izraze svoja mišljenja i zabrinutosti koje mogu uticati na odluke o Projektu. Svrha SEP-a je, stoga, da unapredi angažovanje zainteresovanih strana tokom životnog ciklusa Projekta i da se zainteresovane strane angažuju u skladu sa zakonima Republike Srbije, kao i zahtevima EBRD-a.

BVK će ažurirati ovaj SEP po potrebi.

2. REGULATORNI ZAHTEVI ZA ANGAŽOVANJE ZAINTERESOVANIH STRANA

A. Zahtevi nacionalnog zakonodavstva

Srbija ima brojne zakone koji sadrže zahteve za angažovanje zainteresovanih strana, objavljivanje i transparentnost u određenim temama i sektorima:

- > **Zakon o javnim preduzećima** (2016, sa izmenama i dopunama 2019) predviđa da se informacije koje se odnose na finansijsko i drugo poslovanje u javnim preduzećima moraju prezentovati onlajn, uključujući godišnje izveštaje, informacije i kontakte itd.
- > **Odlukom Grada Beograda o prečišćavanju i distribuciji vode** (2005, poslednje izmenjene 2014) precizirano je da je BVK dužno da obavesti potrošače putem sredstava javnog informisanja o svim planiranim prekidima u vodosnabdevanju, kao i da im obezbedi alternativne načine vodosnabdevanja ukoliko prekid u snabdevanju traje duže od 12 sati. U slučajevima iznenadnih i neplaniranih prekida, BVK mora da obavesti potrošače o razlozima kvara, popravkama koje će biti sprovedene i o tome kada će mreža biti u funkciji.
- > **Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja** (2004, poslednji put izmenjen 2021) navodi da su državni organi dužni da svakom licu obezbede mogućnost dobijanja i upoznavanja sa informacijama od javnog značaja, osim u slučajevima predviđenim zakonom.
- > **Zakon o javnom informisanju i medijima** (2014, poslednji put izmenjen 2016) propisuje da je javno informisanje besplatno i da nije podložno cenzuri, kao i da javnost ima pravo i interes da bude obavestena o pitanjima od javnog interesa.

Srbija je takođe ratifikovala Arhusku konvenciju o pristupu informacijama, učešću javnosti u donošenju odluka i pristupu pravdi u pitanjima životne sredine.

B. Zahtevi EBRD

U svojoj Politici u oblasti životne sredine i socijalnoj politici za 2019. godinu, EBRD je definisala sveobuhvatan skup specifičnih zahteva za učinkom koje se očekuje da projekti ispune. Zahtev za realizaciju 10 (Objavljivanje informacija i angažovanje zainteresovanih strana) naglašava važnost otvorenog i transparentnog angažmana između klijenta, njegovih radnika, predstavnika radnika, lokalnih zajednica i osoba na koje projekat utiče i, gde je to prikladno, drugih zainteresovanih strana u projektu kao suštinskog elementa dobra međunarodna praksa i korporativno građanstvo.

Angažovanje zainteresovanih strana je inkluzivni i stalni proces koji je najefikasniji kada se pokrene u ranoj fazi projekta i sastavni je deo procene, upravljanja i praćenja ekoloških i društvenih rizika i uticaja projekta. Mora uključiti identifikaciju zainteresovanih strana i analiza, planiranje angažovanja zainteresovanih strana, objavljivanje informacija, smislene konsultacije, implementaciju žalbenog mehanizma i kontinuirano izveštavanje relevantnih zainteresovanih strana.

3. PROGRAM ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

A. Uvod

Kako bi se na adekvatan način odgovorilo na potrebe različitih grupa, za sve identifikovane zainteresovane strane osmišljeni su kanali komunikacije i informisanja u skladu sa njihovim potrebama. BVK prepoznaje da smisljeno i blagovremeno angažovanje sa zainteresovanim stranama može omogućiti uspeh Projekta. Proces angažovanja će se koristiti za dobijanje komentara i sugestija za razvoj Projekta, što može unaprediti dizajn Projekta i dovesti do proširenih lokalnih koristi.

Zainteresovane strane Projekta su identifikovane kako bi odgovorile na različite zahteve za konsultacije. Zainteresovane strane uključuju osobe ili grupe koje su direktno i/ili indirektno pogođene Projektom; i imaju određene interese za Projekat i njegove aktivnosti; ili imaju mogućnost da utiču na sam Projekat i njegov konačni ishod.

Sve zainteresovane strane koje nisu identifikovane u ovoj fazi Projekta mogu direktno kontaktirati BVK kako bi predstavile svoje potrebe i kako bi se olakšala efikasna implementacija SEP-a.

B. Odgovornost za implementaciju SEP-a

BVK je uspostavio Jedinicu za upravljanje Projektom (PIU) koja će za ovaj Projekat biti odgovorna za implementaciju Projekta, uključujući implementaciju ovog SEP-a.

C. Prethodno angažovanje zainteresovanih strana za tranšu 2

Elementi Projekta (i tranša 1 i tranša 2) sadržani su u relevantnim planskim dokumentima Grada Beograda koji su objavljeni i predstavljeni na javnim raspravama, u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji, i to:

- Generalni urbanistički plan za Beograd za 2021. godinu,
- Detaljni urbanistički plan Sportsko-rekreativnog centra Ada Ciganlija,
- Plan detaljne regulacije „Ada Ciganlija“.

Procena uticaja na životnu sredinu za tranšu 1 je sprovedena u periodu 2004-2005. godine, sa aktivnostima angažovanja zainteresovanih strana kako je definisano nacionalnim Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu. Pored toga, projektni dokumenti za tranšu 1 su objavljeni na veb-stranici BVK.

BVK još nije preduzeo nikakve posebne aktivnosti za tranšu 2 Projekta.

D. Dokumenti koji će biti objavljeni za tranšu 2

BVK i Grad Beograd nameravaju da objave sledeća dokumenta:

- ovaj Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP);
- Obrazac za pritužbe (Prilog 1); i
- Sažetak Projekta bez tehničkih podataka.

Dokumenti će biti javno dostupni na srpskom i engleskom jeziku u elektronskom i štampanom obliku na adresi:

	Veb-sajt	Adresa
BVK	http://www.bvk.rs	Kneza Miloša 27, Beograd
Grad Beograd	https://www.beograd.rs	Kraljice Marije 1/XI, 11000 Beograd

BVK će takođe objavljivati informacije o obimu, vremenu i trajanju planiranih radova, kao i osvim očekivanim prekidima i neprijatnostima u saobraćaju putem svoje veb-stranice i lokalnih TV/radio stanica.

E. Identifikovane zainteresovane strane i specifični zahtevi za objavljivanje/komunikaciju

Lista identifikovanih zainteresovanih strana i specifičnih komunikacijskih zahteva data je u nastavku [Tabela 1](#).

Predlozi za poboljšanje predloženih metoda komunikacije su dobrodošli i mogu se poslati kontakt osobi čiji su detalji navedeni u [Poglavlju 4](#) ovog SEP-a.

Tabela 1: Analiza zainteresovanih strana i zahtevi za objavljivanje/komunikaciju

Identifikovana zainteresovana strana	Konkretna pitanja ili interesovanja	Metode komunikacije i angažovanja	Informacije koje treba objaviti	Vremenski okvir	Odgovornost
Domaćinstva i privreda grada Beograda	Pouzdanost vodosnabdevanja u fazi izgradnje Potencijalno povećanje tarifa	<ul style="list-style-type: none"> • Mediji/saopštenja za štampu • veb-sajt BVK • call centar BVK • Informacije u mesečnim računima 	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije o obimu, vremenu i trajanju planiranih radova, eventualnim očekivanim prekidima u vodosnabdevanju i koliko se procenjuje da će oni trajati • Informacije o očekivanim povećanjima tarifa 	<ul style="list-style-type: none"> • Tokom građevinskih radova 	PIU/ Izvođač
Ugrožena domaćinstva koja mogu biti pogođena povećanjem tarifa (domaćinstva koja vode starije osobe i neudate žene, siromašna domaćinstva)	Realizacijom Projekta moguće je povećanje tarifa vode (o tome odlučuje Grad Beograd); zabrinutost zbog pristupačnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije poslate poštom uz mesečne račune (uključujući informacije o mehanizmu za pritužbe) • Veb-sajt i kanali društvenih mreža Grada i BVK • Radio i TV kanali 	<ul style="list-style-type: none"> • Kako se određuju tarife • Informacije o svim planiranim promenama tarifa • Informacije o programima subvencija Grada (uslovi programa, korisnici programa, kontakt osobe za informacije o programima) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pre bilo kakvog povećanja tarifa 	PIU
Posetioci Savskog jezera <i>Napomena:</i> Iako će se radovi na tranši 2 izvoditi samo u okviru postojećeg kompleksa Makiš, postoji mogućnost za gužve duž glavnog puta koji vodi do kompleksa. Ovaj put koriste posetioci rekreativnog kompleksa Savskog jezera, posebno tokom leta kada dnevno na jezero dolazi oko 100.000 ljudi. Posetioci često parkiraju duž celog glavnog puta na obeleženim i neobeleženim parking mestima. Pored toga, mnogi ljudi koriste bicikle ili skutere.	Građevinske aktivnosti koje mogu izazvati zastoje u saobraćaju i ugroziti bezbednost saobraćaja	<ul style="list-style-type: none"> • Mediji/saopštenja za štampu • BVK veb-sajt i kanali društvenih mreža • Info-paneli postavljeni na glavnom putu • Žalbeni mehanizam zajednice 	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije o svim očekivanim prekidima i neprijatnostima u saobraćaju • SEP, NTS i Obrazac za pritužbe 	<ul style="list-style-type: none"> • Tokom predizgradnje, najmanje dve nedelje pre početka bilo kakvih građevinskih radova 	PIU/ Izvođač
Zainteresovane nevladine organizacije (NGO)	Zaštita životne sredine i zdravlja ljudi	<ul style="list-style-type: none"> • Mediji/saopštenja za štampu 	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije o uticajima Projekta i 	<ul style="list-style-type: none"> • U fazi predizgradnje, 	PIU

Identifikovana zainteresovana strana	Konkretna pitanja ili interesovanja	Metode komunikacije i angažovanja	Informacije koje treba objaviti	Vremenski okvir	Odgovornost
<i>Napomena:</i> Nijedna zainteresovana nevladina organizacija nije identifikovana tokom izrade ovog SEP-a, ali sve organizacije zainteresovane za Projekat mogu poslati svoje kontakt podatke PIU da budu uključene kao zainteresovana strana i direktno obavestene o Projektnim događajima.	Zdravlje i bezbednost zajednice	<ul style="list-style-type: none"> • veb-sajt BVK i kanali društvenih mreža 	<p>definisanim merama za ublažavanje svih štetnih uticaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEP, NTS i Obrazac za pritužbe 	izgradnje i rada	
<p>Relevantne državne i lokalne vlasti, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad Beograd • Opština Čukarica • Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede • Ministarstvo zaštite životne sredine • Zavod za zaštitu prirode • Inspekcijски organi • Druge relevantne institucije 	Izdavanje dozvola, saglasnosti i mišljenja u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, kontrola usaglašenosti sa nacionalnim zakonodavstvom	<ul style="list-style-type: none"> • Zvanični kanali komunikacije • Konsultacije sa nadležnim državnim organima u vezi sa projektnim aktivnostima u okviru procedura izdavanja dozvola • Izveštavanje i praćenje na osnovu zahteva nacionalnog zakonodavstva 	Informacije o Projektnim aktivnostima, zahtevima za izdavanje dozvola, drugim zahtevima nacionalnog zakonodavstva, izveštajima o praćenju/reviziji, drugim relevantnim informacijama	<ul style="list-style-type: none"> • U fazi predizgradnje, izgradnje i rada 	PIU
Zaposleni u BVK i sindikati	Učešće u planiranju i implementaciji Projekta, prava radnika i uslovi rada	<ul style="list-style-type: none"> • Interni komunikacioni kanali BVK • Mehanizam za pritužbe radnika 	Pružanje informacija o planiranim Projektnim aktivnostima, informacija o mehanizmu za pritužbe radnika i HR politikama	<ul style="list-style-type: none"> • U fazi predizgradnje, izgradnje i rada 	PIU, Menadžer ljudskih resursa BVK
Izvođači ili podizvođači za izgradnju, praćenje i nadzor radova i njihovi zaposleni	Zdravlje i bezbednost kao i uslovi rada tokom izgradnje	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije kroz tendersku proceduru i ugovore • Komunikacija preko nadzornih inženjera • Razgovori na gradilištima o temama zdravlja i bezbednosti • Mesečni izveštaji o toku radova koje izvođači dostavljaju u toku izvođenja radova • Obuke i indukcije pre mobilizacije • Mehanizam za pritužbe radnika 	Propisi o bezbednosti i zdravlju na radu, zahtevi za zaštitu životne sredine, informacije o mehanizmu za pritužbe radnika	<ul style="list-style-type: none"> • U toku predgradnje i izgradnje 	PIU

4. UPRAVLJANJE PRITUŽBAMA

PIU će uspostaviti Registar pritužbi specifičnih za Projekat. Svi komentari ili nedoumice mogu se uputiti PIU usmeno (lično ili telefonom) ili pismeno popunjavanjem obrasca za žalbe na Projekat ([Prilog 1](#)) (ličnom dostavom, poštom, faksom ili e-poštom na adresu/broj dat ispod), bez ikakvih troškova koji su nastali podnosiocu pritužbe. Pritužbe se takođe mogu podneti anonimno ili bez upotrebe obrasca, po želji. Žalbe u vezi sa građevinskim poslovima će razmatrati Izvođač, a postupak će pratiti BVK.

Sve pritužbe će PIU evidentirati u Registar pritužbi, dodeliti im broji priznati u roku od 5 kalendarskih dana.

Registar će imati sve potrebne elemente za razvrstavanje pritužbi prema polu osobe koja je evidentira, kao i prema vrsti pritužbe. Svaka pritužba će biti evidentirana u registru sa sledećim informacijama:

- opis pritužbe,
- datum prijema pritužbe i kada je potvrda vraćena podnosiocu pritužbe,
- opis preduzetih radnji (istraga, korektivne mere, preventivne mere), i
- datum rešavanja i zatvaranja / pružanje povratnih informacija podnosiocu pritužbe.

Ako je pritužba/žalba nejasna i nedovoljno jasna, PIU će pomoći i pružiti savete u formulisanju/preformulisanju podneska, kako bi pritužba/žalba postala jasna, u svrhu informisane odluke PIU, radi najboljeg interesa lica na koje Projekat utiče.

PIU će učiniti sve razumne napore da reši pritužbu nakon potvrde pritužbe. Ako PIU nije u mogućnosti da se pozabavi pitanjima koja su pokrenuta trenutnim korektivnim merama, biće identifikovana dugoročna korektivna akcija. **Podnosilac pritužbe će biti obavešten o predloženoj korektivnoj radnji i o praćenju korektivnih radnji u roku od 15 kalendarskih dana** od dana potvrde pritužbe. Preventivne akcije će se identifikovati i implementirati u cilju sprečavanja ponavljanja istog pitanja u budućnosti; oni će takođe biti saopšteni podnosiocu pritužbe.

Podnosioci pritužbe u svakom trenutku mogu tražiti druge pravne lekove u skladu sa pravnim okvirom Republike Srbije, uključujući i formalnu sudsku žalbu.

Za radnike je dostupan poseban mehanizam za žalbe.

Kontakt informacije za upite i žalbe:

JKP „Beogradski vodovod i kanalizacija“

Dostaviti: Filip Lukić, šef PIU

Adresa: Kneza Miloša 27, Beograd

Tel.: 011/305-2841

E-mail: filip.lukic@bvkr.rs

Pored eksternog žalbenog procesa BVK, EBRD kao potencijalni zajmodavac ima Nezavisni mehanizam odgovornosti za projekte (IPAM), koji je nezavisan alat u krajnjoj nuždi (ako projektni mehanizam ne uspe). Ima za cilj da olakša rešavanje problema društvenog, ekološkog i javnog objavljivanja pitanja koja su pokrenuli ljudi pogođeni Projektom i organizacije civilnog društva u vezi sa projektima koje finansira EBRD među zainteresovanim stranama u Projektu, ili da se utvrdi da li je banka usklađena sa svojim ESP i odredbama koje su specifične za projekat u svojoj Politici pristupa informacijama; i, gde je primenljivo, da rešava bilo kakve postojeće neusaglašenosti sa ovim politikama, istovremeno sprečavajući buduće nepoštovanje od strane Banke.

5. PRAĆENJE I IZVEŠTAVANJE

Rezultati procesa angažovanja zainteresovanih strana bi će uključeni u Godišnje izveštaje o životnoj sredini i socijalnim pitanjima za EBRD u kojima se sumiraju uticaji na životnu sredinu i socijalna pitanja, zdravstveni i bezbednosni učinak, učinak objavljivanja i konsultacija i implementacija s poljnog mehanizma za žalbe. Izveštaji će sadržati sledeće informacije:

- Broj i vrste primljenih pritužbi za zajednice (sa polno agregiranim podacima o podnosiocima pritužbi, ako su poznati) pokrenutih u izveštajnom periodu, sa naznakom otvorenih, rešenih i zatvorenih pritužbi i da li su rešene u rokovima navedenim u žalbenom mehanizmu;
- Broj i vrste aktivnosti objavljivanja i informacija putem medija i veb-sajta BVK;
- Mesto i vreme održavanja konsultativnih sastanaka i drugih vrsta aktivnosti angažovanja, sa podacima o broju učesnika, sa podacima o učesnicima agregiranim po polu; pitanja i za brinutosti pokrenute tokom sastanaka i informacije o tome kako je PIU uzeo u obzir postavljena pitanja.

PIU će biti odgovoran za praćenje svih aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana u vezi sa Projektom, obezbeđivanje i ispunjenja i ažuriranja ovog SEP-a i izveštavanje EBRD-u.

Prilog 1: Obrazac za pritužbu

Referentni broj	
Puno ime i prezime (opciono)	
<ul style="list-style-type: none"> • Želim anonimno da podnesem pritužbu. • Zahtevam da ne otkrivete moj identitet bez mog pristanka. 	
Kontakt informacije	Poštom: Molimo navedite poštansku adresu: _____ _____
Označite kako želite da kontaktiramo sa Vama (pošta, telefon, imejl).	Telefonom: _____ Imejlom
Željeni jezik komunikacije	- Srpski - Drugi _____
Opis incidenta za pritužbu	Šta se dogodilo? Gde se to dogodilo? Kome se to dogodilo? Šta je rezultat problema?
Datum incidenta / pritužbe	
	<ul style="list-style-type: none"> • Jednokratni incident/pritužba (datum _____) • Desilo se više puta (koliko puta? _____) • U toku (trenutno postoji problem)
Kako biste želeli da se ovo razreši?	

Potpis: _____

Datum: _____

Vratite ovaj obrazac na adresu:
JKP „Beogradski vodovod i kanalizacija“
Na pažnju: Filip Lukić, šef PIU
Adresa: Kneza Miloša 27
Tel: 011/305-2841
E-mail: filip.lukic@bvk.rs